

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa K.Z., M.D., M.P., J.K., A.B. i H.S.
przeciwko W. w K.
o dodatek do wynagrodzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 18 lutego 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego
w Kaliszu z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt V Pa 57/24,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego strony
przeciwnej w postępowaniu kasacyjnym pozostawia
do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie.**

UZASADNIENIE

Powódki K.Z., M.P., J.K., A.B., M.D. i H.S. wniosły pozwy przeciwko W. w K., o zasądzenie dodatku do wynagrodzenia zasadniczego, w związku z podniesieniem swych kwalifikacji i uzyskaniem tytułu Pielęgniarki Specjalistki w dziedzinie pielęgniarstwa, poczynając od lipca 2019 r. Powódki K.Z., J.K. i M.P. wniosły o 550 zł miesięcznie dodatku, a pozostałe powódki o kwotę 450 zł miesięcznie dodatku. Powódki uzasadniły swe roszczenie tym, że podwyższyły kwalifikacje i złożyły pracodawcy wnioski o podwyższenie miesięcznego, zasadniczego wynagrodzenia, w oparciu o § 8 ust. 5 i 6 Regulaminu

Wynagradzania, obowiązującego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w K.. Taki dodatek został przyznany przez pracodawcę innym pracownikom, w związku z tym pracodawca dopuszcza się nierównego traktowania w zatrudnieniu.

Sąd Rejonowy w Kaliszu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 5 lipca 2021 r. (sygn. akt IV P 333/20), wydanym w sprawie z powództwa K.Z., M.P., J.K., A.B., M.D. i H.S., przeciwko W. w K., o zapłatę, uznał roszczenia powódek za usprawiedliwione - co do zasady.

Na skutek apelacji pozwanego, Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 20 listopada 2024 r. (sygn. akt V Pa 57/24), oddalił apelację, a rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego i apelacyjnego pozostawił do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kaliszu, w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu do Sadu Najwyższego wywiódł pozwany, zaskarżając judykat w całości, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz.U. z 2021 r., poz. 479), w zw. z § 8 ust. 5 i 6 Regulaminu Wynagradzania obowiązującego u pozwanego, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że kwalifikacje uzyskane w ramach wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez pracowników pozwanego, zatrudnionych na stanowisku pielęgniarki, są niezbędne dla potrzeb szpitala, w sytuacji, gdy jakiekolwiek podwyższenie kwalifikacji w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, nie jest niezbędne dla potrzeb pozwanego - w rozumieniu Regulaminu Wynagradzania - bowiem podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego powinno mieć miejsce tylko wtedy, gdy umiejętności uzyskane w toku szkolenia specjalizacyjnego, dany pracownik będzie wykorzystywał w miejscu pracy i na zajmowanym stanowisku pracy.

W związku z powyższym skarżący wniósł o:

1. uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i jego zmianę poprzez uwzględnienie apelacji oraz uznanie za nieusprawiedliwione roszczenia powódek, co do zasady oraz zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego

zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego, według norm przepisanych,

2. ewentualnie, uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kaliszu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego;
3. zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, według norm przepisanych
4. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W ocenie skarżącego istotnym zagadnieniem prawnym, wymagającym zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy jest udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. czy pracodawca, w którego zakładzie pracy funkcjonują związki zawodowe, formułując w regulaminie wynagradzania uprawnienia płacowe swoich pracowników, winien w sposób kazuistyczny zdefiniować przesłanki, od których wystąpienia uzależnione jest nabycie danego uprawnienia płacowego przysługującego pracownikowi, czy też jest uprawniony on do określenia przesłanek w sposób ogólny?
2. czy w przypadku, gdy przesłanki umożliwiające nabycie poszczególnych uprawnień płacowych zawartych w regulaminie wynagradzania obowiązującego u danego pracodawcy są sformułowane w sposób ogólny i są powiązane z dobrem zakładu pracy, pracownik może w sposób arbitralny, z pominięciem interesu pracodawcy, podejmować działania, które pozornie zmierzają do uzyskania poszczególnych uprawnień płacowych, czy też w tym zakresie winien współpracować z pracodawcą, np. informując go o podjętych działaniach, zmierzających do uzyskania uprawnienia płacowego?

Oczywista zasadność przedmiotowej skargi kasacyjnej przejawia się natomiast - zdaniem skarżącego - dlatego, że zagadnienie prawne, które uwidoczniło się na kanwie niniejszej sprawy ma znaczenie ogólne, co prowadzi do wniosku, że sama skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona oraz że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest zasadny.

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną, powódki wniosły o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku jej przyjęcia i zasądzenie od pozwanego na rzecz każdej z powódek zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, według norm przepisanych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego nie kwalifikuje się do przyjęcia i merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie przypomnienia wymaga, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd

Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Formułując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – przywołano więc przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 4 k.p.c. Trzeba więc przede wszystkim zwrócić uwagę, że wadliwy jest sam sposób sformułowania wniosku – co świadczy o jego bezpodstawności. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego - wymagającego z natury rzeczy pogłębionych rozważań (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19, LEX nr 2751796 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17, LEX nr 2497710). Tego typu argumentacja, nawet w sytuacji podnoszenia jej w sposób „ewentualny”, podważa zasadność wniosku.

Strona skarżąca nie wykazała także rzeczywistego występowania przywoływanej przez siebie przesłanki przedsądu, jaką jest istnienie istotnego zagadnienia prawnego, w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wykazanie tej przesłanki nie może sprowadzać się jedynie do zadania pytań i oczekiwania udzielenia na nie ze strony Sądu Najwyższego odpowiedzi. W uzasadnieniu wniosku, wskazującego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz powinny zostać przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 19 marca 2012 r., II PK 296/11, LEX nr 1214580; 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300; 16 maja 2018 r., III UK 151/17, LEX nr 2553867; 12 maja 2021 r., I USK 163/21,

LEX nr 3252537). Oznacza to w praktyce, że zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571, z 5 lipca 2023 r., I CSK 6182/22, LEX nr 3578533), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. A. Góra-Błaszczkowska, Środki zaskarżenia w postępowaniu cywilnym. Komentarz do art. 367-424¹² k.p.c., Warszawa 2014, komentarz do art. 398⁹ wraz z przytoczonym orzecnictwem; postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179, z 13 lipca 2023 r., I CSK 2570/22, LEX nr 3582702), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub funkcje precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruuujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468, z 7 lutego 2019 r., I UK 29/18, LEX nr 2617355 i z 27 kwietnia 2021 r., II PSK 68/21, LEX nr 3252281).

Zwrócić należy uwagę, że Sąd Najwyższy w wyroku z 14 maja 2024 r. (I PSKP 15/23, Legalis nr 3078683) wskazał, że potencjalna wadliwość konstrukcji regulaminu wynagradzania, będącego jednostronnym aktem prawnym, nie może co do zasady obciążać pracowników, którzy wywodzą z niego roszczenia. Konieczne jest jednak do jego zastosowania poczynienie ustaleń faktycznych, które pozwoliłyby na określenie dwóch elementów, tj. współdziałania powódek przy

ukończeniu kursów specjalistycznych z pracodawcą oraz czy ukończenie kursów specjalistycznych oraz czy nabycie kwalifikacji było „niezbędne dla potrzeb” Szpitala (pracodawcy). Wobec lakoniczności analizowanego punktu Regulaminu (§ 8 pkt 5 Regulaminu), istotny wydaje się szczególnie dokonanie ustaleń co do tego, jaka była praktyka (jeśli była) w definiowaniu „niezbędnych potrzeb” pracodawcy i współdziałania przy podnoszeniu kwalifikacji w z pracodawcą. W tym drugim przypadku z Regulaminu taki obowiązek nawet nie wynika. Stąd istotne ustalenie, jak wyglądała praktyce, a w szczególności, czy od momentu wejścia w życie Regulaminu pracodawca skierował kogokolwiek na specjalizację czy kurs i partycypował w jego kosztach, zwalniał od pracy, itd., czy też zawsze odbywało się to wyłączenie z woli i na koszt pracownika, dążącego do podniesienia swoich kwalifikacji. To samo dotyczy definiowania niezbędnych potrzeb pracodawcy - czy pracodawca od momentu wejścia Regulaminu stosował jednolitą praktykę w tym zakresie, np. czy odnosił kwalifikacje do konkretnego oddziału, na którym dana pielęgniarka była zatrudniona i podwyższenie kwalifikacji oznaczało nabycie wyższych kwalifikacji przydatnych na tymże oddziale, czy też szerzej chodziło o kwalifikacje przydatne na innych oddziałach istniejących w Szpitalu lub właśnie tworzonych. Zdaniem Sądu Najwyższego, granicą wykładni niezbędnych potrzeb pracodawcy musi być nabycie (podwyższenie) kwalifikacji, z których pracodawca choćby tylko doraźnie mógłby skorzystać. Gdyby się okazało, że w pozwanym Szpitalu ukształtowała się trwała praktyka (zwyczaj zakładowy), a nie byłby on sprzeczny normami prawa pracy, to byłby to istotny element wykładni § 8 pkt 5 Regulaminu.

Sąd Najwyższy w wyroku z 14 maja 2024 r. zwrócił także uwagę, że w zakresie podwyższania kwalifikacji grupy zawodowej, do której należą powódki, trzeba też dostrzec art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 576 t.j. z późn. zm.), zgodnie z którym pielęgniarka i położna mają obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz prawo do doskonalenia zawodowego w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego.

Jeżeli natomiast chodzi o drugą ze wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłanek przedsadu, jaką jest oczywista

zasadność skargi kasacyjnej, to zwrócić należy uwagę, że strona skarżąca nie uzasadniła w ogóle wniosku w tym zakresie. Tymczasem odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że strona skarżąca musi wskazać, w czym (w jej ocenie) wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca powinna więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126 i z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). Takiej okoliczności strona skarżąca jednak także nie wykazała.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, pozostawiając jednocześnie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie.

DS.

[a.ł]

